

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

TRUNG TRUNG ĐỈNH

Ngược chiều
cái chết

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

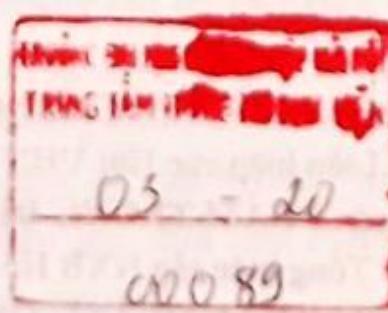

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

TRUNG TRUNG ĐỈNH

Ngược chiều cái chết

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà

xuất bản Văn Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà Văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: “Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”. Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà Văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà Văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TIÊU SỬ

Nhà văn Trung Trung Đinh, tên thật là Phạm Trung Đinh, sinh ngày 21 tháng 9 năm 1949. Quê quán: xã Vĩnh Long, huyện Vĩnh Bảo, thành phố Hải Phòng. Dân tộc: Kinh. Tôn giáo: Không. Đảng viên Đảng CSVN. Vào Hội năm 1984.

QUÁ TRÌNH SÁNG TÁC: Nhà văn Trung Trung Đinh xuất thân trong gia đình nông dân, từng nhiều năm hoạt động ở chiến trường B3 (Tây Nguyên) thời chống Mỹ cứu nước. Sau khi tốt nghiệp khóa 1 trường Viết văn Nguyễn Du, về công tác tại Ban Văn xuôi Tạp chí Văn nghệ Quân đội, sau đó chuyển sang Báo Văn nghệ, Nhà xuất bản Hội Nhà văn với cương vị giám đốc.

TÁC PHẨM ĐÃ XUẤT BẢN: *Thung lũng Đà Hoa* (truyện ngắn in chung, 1979); *Người trong cuộc* (truyện ngắn, 1980); *Dêm nguyệt thực* (truyện ngắn, 1982); *Những người không chịu thiệt thòi* (truyện ngắn, 1982); *Ngược chiều cái chết* (tiểu thuyết, 1989); *Tiễn biệt những ngày buồn* (tiểu thuyết, 1990); *Chuyện tình ngõ lô thùng* (tiểu thuyết, 1990); *Bậc cao thủ* (truyện ngắn, 1994); *Lạc rừng* (tiểu thuyết, 1997); *Sống khó hơn chết* (tiểu thuyết, 2008); *Linh trận* (tiểu thuyết, 2009).

GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC: Giải A cuộc thi tiểu thuyết của Hội Nhà văn Việt Nam (1998-2000) với tiểu thuyết Lạc rừng. Giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật năm 2007. Giải thưởng Văn học ASEAN năm 2010 với tiểu thuyết Linh trân.

I

Tôi trở lại ngôi nhà ảm đạm của cha nuôi vào lúc nửa đêm, sau khi rời đám bạn bè ồn à. Nếu như không hẹn với ông khi chiêu, trong tiệc liên hoan mừng mười năm giải phóng ở hội trường huyện ủy, hẳn giờ này tôi đang cùng vui với các bạn ở đoàn nghệ thuật Đam San. Tôi ngao ngán ngồi trước cổng nhà nhớ lại vẻ mặt đượm buồn, u tối của ông khi chiêu mà chạnh lòng nhận ra bấy nay tôi có lỗi với ông, nhất là với mẹ nuôi và chị Rơ Lan H'Tulk. Tôi biết giữa lúc mọi người đang vui thì ông buồn. Ông cần có bạn và cần sự thông cảm. Gần hai chục năm nay, sau ngày lễ kết nghĩa cha con với ông, vì tôi có chung tên với anh Thương, con trai ông, theo phong tục, tôi được gia đình coi như người trong nhà. Anh Rơ Lan Thương là kỹ sư lâm nghiệp học ở miền Bắc, sau ngày giải phóng về lại quê hương công tác. Nhưng từ ngày anh bị bọn fulrô bắn lén, tôi không muốn về nhà gặp ông. Thậm chí đôi lúc nghĩ tới cha nuôi của mình, tôi cảm thấy nổi cục ở nơi họng. Nhưng còn mẹ và chị tôi, hai con người suốt đời tận tụy vì chồng con và em mình ấy, đã

mất mát quá nhiều, bây giờ lại phải gánh chịu thêm một sự mất mát nữa ư? Tôi thật sự muốn xa lánh để khỏi gặp mặt ông già, nhưng tôi không thể không về vì trong ngôi nhà này còn có mẹ và chị nuôi của tôi. Tôi luôn bị ám ảnh bởi ý nghĩ một phần cái chết của anh tôi là do chính ông già góp phần tạo nên. Người ta đã không nhìn nhận đúng anh tôi, họ còn cho rằng anh là người chỉ dựa vào cái lý lịch đầy công tích của cha và sự trong sạch của mẹ, của chị, để lẩn trốn sự phân công công tác của cơ quan, chống lại tổ chức. Rằng Rơ Lan Thương được nhiều ưu tiên quá, nên có tư tưởng tự do, không gắn bó với tập thể. Rằng Rơ Lan Thương suốt đời chỉ có đi học, bây giờ về, cần phải có thời gian rèn luyện phấn đấu, cần phải xuống cơ sở, bám thực tế. Rơ Lan Thương đã bỏ ít nhất ba năm không ngó ngàng gì được tới sách vở. Và anh câm lặng thêm hai năm nữa, chăm bẵm theo dõi giống cây trong vườn ươm của mình trên một khoảng đồi trọc ít ai cho rằng nơi ấy có loại cây gì sống nổi, để đến lúc, anh kiên quyết xin về cơ quan, trình bày công trình nghiên cứu và thực nghiệm của mình. Trong bản nhận xét của ủy ban ban nhân dân huyện K, nơi anh được cử xuống "cầm", người ta ghi: "Ít hòa mình vào quần chúng, khó hiểu. Đôi lúc tỏ ra kiêu ngạo. Chưa có sức bật trong phấn đấu, chưa cầu tiến. Tuy nhiên hoàn thành công việc được giao...". Anh tôi cầm tờ nhận xét ấy cùng với bản đề cương chi tiết công trình khoa học của mình về giống cây "phù xanh đồi trọc" trình với cơ quan. Thủ

trưởng cơ quan vốn là bạn chiến đấu cũ của cha chúng tôi. Ông ta đã dựa trên cơ sở của bản nhận xét và những lời cha tôi dặn trước, về việc giúp cho Rơ Lan Thương trở thành đảng viên, chứ không ngó đến bàn để cương khoa học. Câu đầu tiên ông ta lạnh lùng bảo với anh tôi là, cậu cần rèn luyện phấn đấu thêm, vì tình nghĩa với cha cậu mà tôi phải có trách nhiệm. Rằng ông ta sẽ bố trí công tác khác, phù hợp với hoàn cảnh của anh tôi. Cần thiết anh tôi phải làm việc kề cận với ông ta, chẳng hạn như trợ lý giám đốc, theo dõi chuyên môn hoặc việc gì đó đại loại như vậy. Rằng anh tôi dứt khoát phải trở thành đảng viên trước khi trở thành nhà khoa học. Và ông còn hé ra một ý định sẽ không để anh tôi phải dưới quyền tay trưởng phòng, vốn đã nhiều lần đụng độ nhau một cách không cần thiết. Rơ Lan Thương tái mặt quay về nhà. Hôm ấy tình cờ tôi cũng mới đi công tác về, liền ghé thăm anh. Anh tôi đã cầm chai đi mua rượu, một việc tôi chưa thấy bao giờ. Anh uống liên một lúc hai li, sau đó kể hết sự tình với tôi. Tôi khuyên anh bình tĩnh. Nhưng anh đã cầm li rượu ném choang vào tường, chửi tục và bảo tôi: "Em nói với cha được, mà em đã không nói. Có nằm trên sập mới biết sập có rệp, em à". "Sao anh lại trách em?" - Tôi nói - "Không nên kéo căng sự việc khi chưa cần căng thẽ, Rơ Lan Thương à". "Mày ưng rùi xuống thêm năm năm nữa à? Để người ta phá hết rừng, không lo phủ xanh đổi trọc mà cứ lo giữ thái độ ôn hòa à? Năm năm ở dưới huyện, dưới xã mà người ta còn muốn